

VÄGEN UT

3/2005 • PRIS: 40KR

- KRIS i Ryssland
- KRIS i Hultsfred
- KRIS i NBV

LEJONGÅRDAR

INGÅR I SYDSVENSKA HÄLSOGRUPPEN

Vi erbjuder bl a:

Kvalificerad familjevård för 18 år och uppåt

Killar, tjejer och par är välkomna

Individuell behandling med egen behandlingsassistent under hela behandlingsprocessen

Ett brett utbud av familjehem

Ett stort utbud av arbetspraktik och fritidssysslor

Neuropsykologiska utredningar inom olika problemområden som ADHD, DAMP och dyslexi av vår egen psykolog

Ett fungerande kvalitetsledningssystem.

Nya ägare Den 1 november 2004 bytte Lejongårdar ägare. Sydsvenska Hälsogruppen har övertagit verksamheten av Olle Lejon. Läs mer på www.shg.se

Lejongårdar har Sydsvenska Hälsogruppen som huvudman. Lejongårdar har funnits sedan 1992. Företaget är styrt av de anställda. Basenheten Lejonet är ett HVB-hem med 9 platser i Skogaby, 1 mil utanför Laholm. Vår gård ligger ganska avskilt med vacker natur och bad- och fiskesjöar som närmaste grannar.

På vår basenhet vistas man några månader. Från basenheten går man sedan vidare ut i våra värdfamiljer, som finns i Skåne, Halland & Småland, eller till något annat behandlingsalternativ som alla parter är överens om. Våra värdfamiljer får kontinuerlig handledning och utbildning av Lejongårdar och vid placering av klient så besöks familjen en gång per vecka. Vår behandlingstid är individuell, men minst ett år.

Vi har ramavtal med Kriminalvården och ett flertal kommuner. §34-placeringar och kontraktsvård tillhör vår vardag. Vi har färdiga behandlingsplaner för kontraktsvård. Sol §6 samt LVM-placeringar är vi också väl förtrogna med.

På Lejongårdar kräver vi drogfrihet av alla inblandade parter. Vi kontrollerar drogfriheten med utandningsprov samt urinprov på egen utrustning. Dessa kontroller sker under hela placeringen, efter ledighet, vid misstanke eller helt spontant.

Lejongårdar Skogaby 312 93 Laholm
0430-602 00 info@lejongardar.se www.lejongardar.se

VÄGEN UT

ISSN 1651-4254

Medlemstidning för
**Kriminellas Revansch
I Samhället**

Utges av
RIKSKRIS
Tjärhovsgatan 9
116 21 Stockholm
Telefon: 08-643 30 19

Chefredaktör
Marcus Beun

Ansvarig utgivare
Peter Söderlund

Layout / Redaktör
Peter Roth

Reportage
Anna Skaldeman

Övriga skribenter
Kicki Edström
Stefan Schierbeck

Adress
Vägen ut-Redaktionen
Tjärhovsgatan 9
116 21 Stockholm
Telefon: 08 - 643 30 19
E-post: vagenut@kris.a.se

Hemsidan
www.kris.a.se

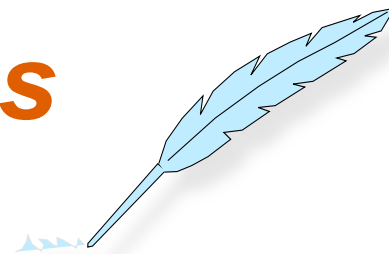
Prenumeration/Annons
Kontakta redaktionen

Upplaga/år
18 000 ex vid 4 utgåvor

Tryckeri
Linderöths tryckeri AB
Vingåker

*För icke beställt insänt material
ansvaras ej*

Redaktörens rader...

Ännu en tid av sommarvärme och regn har dragit förbi, samtidigt som hösten närmar sig med stormsteg. Jag pratade med en iranier om svensk sommar, han sa:

– Det finns två vintrar i Sverige, en vit och en grön!

Jag kan hålla med om det till viss del.

Jag hade semester i 3 veckor, det var då det var sol!

Mycket har hänt i vår förening men på vissa områden ingenting eller väldigt lite. Jag menar så klart medlemsregistret. Jag utlovade på sommarlägret i Ryssland att det skulle fungera i september. Ack vad jag bedrog mig. Jag ber om ursäkt för att jag utlovade det efter egen bedömning av medlemsregistret. I nuläget har medlemsregistret 4000 poster att gå igenom.

Det har tagit tid och kommer att ta tid, men RiksKRIS har lovat att kompensera alla drabbade med ett års medlemskap, gratis, för dem som vill.

KRIS har varit i Ryssland och det är temat för detta nummer. Det var en fantastisk resa och intressant på många sätt. Jag hoppas att ni som inte var med till Ryssland ändå kan följa med dit genom att läsa detta nummer.

KRIS är numera medlem i NBV och det kan du läsa om på RiksKRIS sidor. Det traditionella midsommar-

Chefredaktör Marcus Beun med nyinförskaffad mössa från Ryssland.

lägret på Kärsön var en härlig och solig helg.

Jag har fått hjälp på redaktionen av Peter Roth som är en klippa på layout och design, och skriva kan han som en poet. Jag fick mycket fin respons på förra numret och mycket ryggdunk, glöm inte att ge det till Peter Roth denna gång.

Tack vare honom kan jag göra sådant som är viktigt för VÄGEN UT och dess existens med bl a annonser och planering.

Kära läsare jag önskar er en mycket trevlig läsning i höstmörkret med VÄGEN UT # 3 .

Redaktionen

Chefredaktör

Marcus Beun
marcus.beun@kris.a.se
0736-21 46 27

Redaktör/Layout

Peter Roth
peter.roth@kris.a.se
0736-88 31 90

Reportage

Kicki Edström
kristina.edstrom@kris.a.se
0736-88 19 58

Reportage

Johanna Bodin
johanna.bodin@kris.a.se
0706-66 04 49

Reportage

Anna Skaldeman
anna@skaldeman.net

Innehåll:

Omslag: Kyrka i S:t Petersburg, Ryssland
Foto: Göran Forsberg

Annons	sid 2
Redaktörens rader	sid 3
Innehåll	sid 4
KRIS Profilen	sid 5
Midsommar på Kärsön	sid 6
Sponsring	sid 7
KRIS och NBV	sid 9
Intervju med Sofia Modig	sid 10
Riks- och regionsmöte	sid 11
Adresser till lokalföreningar	sid 12
Medlemsinformation	sid 13
Psykosyntes	sid 14-15
Reportage - Ryssland	sid 16-19
Kampanjen "Tänk ett slag"	sid 20
Sport	sid 21
Info om medlemsregistret	sid 22
Bryggans kalender	sid 23
NBV-sidor	sid 24-25
Hultfredsfestivalen	sid 26
Böcker, teater, film	sid 27
KRISJURISTERNA	sid 28
Av Egen Kraft AB	sid 29
Annonser	sid 30-32

**ÖPPENVÅRDSBEHANDLING
enl. Minnesotamodellen**

Alkoholbehandling
Rörstrandsgatan 15 (S:t Eriksplan) Stockholm
telefon 08-31 01 19

**Drogbehandling och
Kriminalitetsprogram**
Kammakargatan 48 (Hötorget) Stockholm
telefon 08-22 63 30

**Samarbete med FamVux/HVB
Stockholm**
Avtal med Kriminalvården

www.steponerehab.se

KRIS-Stockholm personalrekrytering

SÖKER DIG SOM ÄR ARBETSLÖS
OCH VILL REGISTRERA DITT
INTRESSE FÖR ARBETE

Kontakta oss för info
KRIS Stockholm
Tfn: 08-615 19 20
Eller
Peter Ofner
0736-88 84 44

Trivs som fisken i vattnet med sitt nya liv

Lars Liljegren, ordförande i Kris Örebro.

FOTO: Marcus Beun

Lars Liljegren är 47 år och idag sambo med Kicki och har två barn från ett tidigare äktenskap. Han är uppvuxen i Örebro där han nu är ordförande i den lokala Krisföreningen.

Förekom i barnavårdsnämndens register redan som 10-åring.

När fick du ditt första straff? Fängelse?

– Har lyckats undvika både pojkhem, ungdomsvårdsskola och ungdomsfängelse. Efter ett tiotal överlämningar till barnavårdsnämnden, och säkert lika många skyddstillsyner, fick jag mitt första fängelsestraff som 18-åring (1976). Jag dömdes bl.a för misshandel av en polis. Fick dock ett mycket mildt straff. Två månader tror jag.

Har du något missbruk bakom dig?

– Mitt första minne/erfarenhet av hasch går också så långt tillbaka som till 10 års ålder. Min åtta år äldre bror började sin "resa" med kriminalitet, missbruk och ungdomsvårdsskolor redan i början av 60-talet, så jag har haft det med mig under hela min barndom och uppväxt. Mina föräldrar var också alkoholister. Min bror är för övrigt fortfarande fast i missbruk och kriminalitet.

Har du varit på behandling för ditt missbruk?

– Jag fick möjlighet att via en §34 från Norrtälje 1999 genomgå en tolvstegsbehandling på Hatten i Stocholm. Där nånstans hittade jag tillräcklig kraft och motivation att göra en förändring. Och med facit i hand kan man ju säga att det löpte ganska väl ut, eller hur?

Hur lång tid har du tillbringat i fängelse?

– Inte så lång tid - men alldeles för länge! 15-20 fängelsestraff, 8-10 år. Varje dag i fängelse är en bortkastad dag.

Vad är dina erfarenheter av kriminalvården?

– Inte vidare positivt. Jag har mer eller mindre "hatat" mig genom mina volor. Förutom den sista där ett frö började gro... men förmodligen har väl tiden i fängelse sparat min hälsa, då jag under alla förhållanden inte kunnat hålla "samma tempo" som ute.

– Sen har jag ju fått ett datakörkort av kriminalvården, ha ha.

När och hur kom du i kontakt med KRIS?

– Under min behandling 1999. Jag kom i kontakt med Christer Karlsson när han besökte en kompis på Hatten.

Vad började du jobba med inom KRIS?

– Jag tog initiativet till föreningen i Örebro år 2000. Blev chef direkt alltså, ha ha...

Har det hänt några positiva saker i ditt liv efter att du slutat med droger och kriminalitet?

– Oj, det har hänt massor! Jag har en bra kontakt med mina barn, en bra relation, ett bra jobb, bra bostad. Kort sagt jag lever ett värdigt liv idag med möjligheter att påverka min situation och jag har en tro på framtiden.

Vad gör du nu i KRIS?

– Jag arbetar som verksamhetschef på föreningen i Örebro, där jag också är ordförande, en blomstrande förening med bred verksamhet och god ekonomi. Sitter sedan tre år tillbaka med i Rikskris styrelse som förbundssekreterare - oj va fint det lät - och mitt engagemang där blir större och större.

Har du några mål med ditt arbete i KRIS?

– Oj, det där var en jättesvår fråga! Jag tror inte att alla förstår vilka möjligheter den här organisationen har. Vi skriver historia varje dag och den enda begränsningen är vår egen fantasi.

– Sammanfattningsvis kan man väl säga att jag vill vara med att fortsätta utveckla föreningen, både i Sverige och utomlands, så vi kan hjälpa ännu fler människor att ta sig ur missbruk och kriminalitet och därmed få ett värdigt liv.

Privata mål?

– Just nu håller jag på med en skuldsanering, det återstår drygt tre år, sen vill jag skaffa något eget tillsammans med min sambo. Jag vill fortsätta utvecklas som människa, bli en ännu bättre pappa till mina barn och gärna bli pappa igen... mm.

Trivs du med ditt nya liv?

– GISSA! Det kan du fethaja, jag trivs som fisken i vattnet! Det kan vara tungt emellanåt, men över lag är det kanon. Jag lever ett mycket gott liv idag och bättre blir det.

Något du skulle vilja säga till de som sitter i fängelse eller fortfarande är kriminella?

– Ge inte upp! Det är aldrig för sent att ta tag i sin situation. Det finns ett gott liv som väntar på dig och det finns en organisation där du finner dina själsfränder och där du kan känna trygghet och samhörighet. Börja ta tag i de problem du skapat dig under åren och utvecklas i din egen takt utan några krav, förutom två: drogfrihet och hederlighet!

Text Peter Roth

Kärsön

Midsommarläger 2005

TEXT: Marcus Beun
FOTO: Karina Cederström

Varje år samlas över 250 krisare på Kärsön, som ligger mellan Bromma och Drottningholm i Stockholm, för att fira midsommar tillsammans. Ett drogfritt alternativ till den annars så stökiga helg som firas i vårt land varje år.

Är den någon gång på året som före detta missbrukare känner sig utanför samhället så är det på just denna helg.

■■■■ Därför arrangerar KRIS Stockholm ett läger för hela KRIS Sverige som sponsras av olika företag runt om i Stockholm med olika matvaror och andra förnödenheter. I tre dagar höll lägret på i vackert väder med sol och bad.

Med 130 st boende och cirka 300 deltagare totalt blir firandet det största i Sverige som är drogfritt. Efter en del

svårigheter med att få upp midsommarstången dansades det runt densamma till sång och musik.

Det var Lars-Åke som höll i musiken. Lars-Åke har varit fängelsepräst men har gått i pension. Han fyllde 70 år i år. Grattis Lars-Åke.

Små grodorna och Vi äro musikanter sjöngs med lite hemmagjorda texter. *Små krisare, små krisare, är lustiga att se*, blev det i stället.

Gith Johnsson är den person som har varit eldsjäl i att få ihop Kärsölägret. Men även andra frivilliga krafter och deltagare har hjälpt till.

Sofia Modig från IOGT-NTO var där med en delegation från huvudkontoret och KRIS Danmark var också på plats.

Lägret är sponsrat med mat ifrån olika företag i Stockholm (*se sid 7*) och vi vill tacka alla för era gåvor!

Sponsring

– ett viktigt bidrag till KRIS verksamheter

Pengar är alltid ett bekymmer när man vill hjälpa folk på ideella grunder. KRIS blir årligen sponsrad av kommun och stat. Men KRIS växer, fler människor söker sig till oss, samtidigt som bidragen sjunker.

KRIS sponsras av många olika företag som ger oss lite av deras överflöd och på så sätt kan vi göra saker som hade varit omöjliga annars.

■■■ Midsommarlägret som anordnas varje år och drar över 250 krisare till Kårsön, skulle inte existera utan alla sponsringsbidrag från olika affärer runt om i Stockholm. Medlemsmötet och festen som vi hade på KRIS Stockholm den 27 augusti, var också sponsrad av olika företag.

Det är inte bara fester som kostar pengar i KRIS. Kontorsmaterial, förbrukningsvaror, telefonsamtal, porto, datorer och resor är några av de kostnader som finns på listan.

Anstaltsbesöken KRIS gör runt om i landet är ett kostsamt och tidskrävande arbete. Det är den idén som KRIS grundades på och är grundstenen i vår verksamhet. Stat och kommun minskar bidragen till oss, samtidigt som antalet människor som vill ha vår hjälp växer. Den ekvationen går inte så bra ihop.

Pengarna räcker inte

Peter Söderlund och Anette Riipinen var uppe på socialförvaltningen för föreningsbidrag för att presentera problemet att pengarna inte räcker.

Till svar fick de:

– KRIS måste lära sig att hushålla med pengarna bättre och ni hjälper för många.

När hyra är betald återstår 1000 kr/dag för KRIS Stockholm där cirka 60 personer dagligen arbetar i verksamheten. Det innebär 16 kronor per person och dag, och det ska täcka löner och alla omkostnader.

Företagspaketet

Vår verksamhet behöver hjälp av företag som kan gå in och stödja ekonomiskt via annonsering i VÄGEN UT eller sponsring på olika sätt. KRIS Företagspaket är ett bra sätt att bidra till sin lokalförening på orten. I företagspaketet ingår en informationsfilm om KRIS, ett års prenumeration på VÄGEN UT och en föreläsning om KRIS på företaget. Innehållet är större än det ser ut på utsidan och kostar 5.500 kronor. KRIS Företagspaket är också till för att skapa arbetstillfällen.

En annons i denna tidning är också ett bra sätt att stödja KRIS. För en billig kostnad så når man ut till våra

medlemmar, företag, institutioner och kriminalvården. (Kungen är stödmedlem och läser vår tidning.)

KRIS valdes till Europas näst bästa brottsförebyggande åtgärd 1998 och 1999 till Världens bästa brottsförebyggande åtgärd. Vill du vara med att utveckla, stödja eller sponsra världens bästa förening i brottsförebyggande arbete, hör av dig till din lokalförening på orten där du bor. För annonsering i VÄGEN UT kan du kontakta redaktionen så kan vi diskutera priser och plats.

Tack till alla som bidragit

Vi vill härmed tacka alla som har bidragit på ett eller annat sätt genom åren, utan er hjälp hade det inte gått. Vi skulle gärna vilja nämna er alla med namn i tidningen, men får inte plats helt enkelt. På vår hemsida finns alla namnen upplistade för varje lokalförening.

Ett stort varmt **Tack** från oss alla som arbetar på KRIS till er som har sponsrat oss och byggt upp KRIS till vad det är idag.

Text Marcus Beun

SPONSORER KÄRSÖ-LÄGRET

Byggnadsstiftelsen S:t Erik/
Oscar Hirschs Minne
RiksKris
NSO
Söder mot narkotika
Hotell & restaurang
Spånga församling
Annas pepparkakor
Högalids församling
Adolf Fredriks kyrkoråd
Lions Club Stockholm

Alimenta AB
Delicato Bakverk AB
Sibylla
Annikas Hembageri &
Konditori
Bästa Bageriet
ICA Supermarket
Bakbolaget i Sverige AB
Kronägg
Kellogs AB
Fruängens Kött&fläsk

Stockmos
GB Glass
Östermalmshallen
Kvalitetsfisk AB
Arla Foods
Saba frukt & grönt
Söderhallarna
Mamas
Coop Forum
KRONFÅGEL
Konsum

Betala inte mer än nödvändigt!

Ring billigare med mobilen genom KRIS och Tele2!

Genom ett samarbetsavtal mellan KRIS och Tele2 erbjuds alla medlemmar mobilabonnemang och mobiltelefoner till mycket förmånliga priser.

- Ingen öppningsavgift på samtalen.
- Mycket förmånligt pris till alla Comviq- och Tele2-kunder.
- Betalningsanmärkningar behöver inte vara ett hinder för att på öppna abonnemang¹

PRISER	Låg- & Medelanvändare	Höganvändare
Inträdesavgift	369 kr	369 kr
Månadsavgift	86 kr	199 kr
Öppningsavgift	0 kr per samtal	0 kr per samtal
Samtal till det fasta nätet		
Vardagar 07-18	1,74 kr / min	1,13 kr / min
Kvällar & helger	1,13 kr / min	1,13 kr / min
Samtal till KRIS-kontor²		
Vardagar 07-18	0,86 kr / min	0,56 kr / min
Kvällar & helger	0,56 kr / min	0,56 kr / min
Samtal till samtliga Tele2 mobil- & Comviq-abonnenter		
Vardagar 07-18	0,86 kr / min	0,56 kr / min
Kvällar & helger	0,56 kr / min	0,56 kr / min
Samtal till övriga mobiloperatörer		
Vardagar 07-18	2,73 kr / min	2,73 kr / min
Kvällar & helger	2,73 kr / min	2,73 kr / min
SMS	1,25 kr / st	1,25 kr / st
MMS	3,44 kr / st	3,44 kr / st
Tjänster som ingår		
Telefonsvarare, Samtal väntar, Pendla mellan samtal, Nummerpresentation, Hemligt nummer vid enstaka samtal, Gruppsamtal, Vidarekoppling, Utgående T2 Data och Fax, T2 E-post, SMS, MMS, WAP, GPRS.		
Nyheter!		
<ul style="list-style-type: none"> • Slå 233 och välj alternativ 1 så får du aktuellt saldo. • Nu kan man byta ut sitt SIM-kort till 3G-kort³. 		
Selfnavigator – en kostnadsfri tjänst där du själv kan gå in på internet och b.l.a:		
<ul style="list-style-type: none"> • Se de sex senaste fakturorna med samtalspecifikationer. • Se PUK-kod • Se avtalstid (bindningstid) • Se abonnemangsform • Se eventuell samtalspoth • Se aktiverade tilläggstjänster 		
Adressen till Selfnavigator är: www.tele2.se/selfnavigator		

För att få teckna abonnemang krävs att du är medlem, stödmedlem eller hedersmedlem. Samtliga priser anges inklusive moms. Angivna priser gäller per abonnemang. Bindningstiden är 12 månader. Övriga samtal enligt ordinarie prislista. Vi reserverar oss för eventuella feltryck.

**Genom samarbete med återförsäljaren Nibatel kan vi erbjuda förmånliga priser på mobiltelefoner.
För aktuella erbjudanden se www.kris.a.se**

För information om hur du teckna abonnemang kontakta din lokala KRIS-förening eller ring KRIS Stockholm 08-643 30 19. Eric's Lejonroos (0736-88 99 08) och Anette Riipinen (0736-88 19 06) är ansvariga för mobilabonnemangen.

¹ Vi gör sedvanlig kreditbedömning och vid stor misskötsel av skulder kan vi göra bedömning att ej teckna abonnemang.

² Gäller om KRIS fasta telefoner är anslutna till Tele2.

³ Kräver att du har en 3G-telefon.

Sofia Modig hälsar KRIS välkomna till NBV och Peter Söderlund till Förbundsstyrelsen.

FOTO: Marcus Beun

NBV valde in KRIS som ny medlemsorganisation

Lördagen den 4 juni 2005 hade Nykterhetsrörelsens Bildningsverksamhet förbundsårsmöte, där alltså KRIS stod och knackade på dörren och ville komma in. NBV öppnade dörren och KRIS klev in i förbundet och hälsades välkomna med en lång applåd. När applåderna hade tagit slut sjöngs låten "Oh when the saints go marching in".

■■■ I 30 år har det stått stilla med medlemsantalet i NBV. Men nu har KRIS och NBV brutit trenden. För första gången sedan förbundet startade 1975 har en ny medlem tagits in. Antalet medlemsorganisationer i NBV uppgår nu till 16 stycken.

KRIS och NBV har haft ett samarbete under en tid, så det här var en naturligt steg i rätt riktning. Peter Söderlund blev dessutom invald i förbundsstyrelsen.

– KRIS uppfyller de stadgemässiga krav som ställs för medlemskap i NBV och nykterhetsrörelsens ideologiska grundsyn, säger Sofia Modig, förbundsordförande i NBV.

På mötet fanns även KRIS-medlemmar från landets lokala föreningar: Martin Johansson, KRIS Göteborg, Lars Liljegren och Kicki Christiansson, KRIS Örebro, Tord Svensson, KRIS Sundsvall, Kicki Edström, KRIS Umeå, samt Gith Johnsson, Anneli Wiklund och Marcus Beun, KRIS Stockholm, som alla var inbjudna till att delta i dessa festligheter.

Några av de organisationer som är med i NBV har funnits i många år och har lång erfarenhet av nykterhetsrörelsens tradition i sig.

KRIS ideologi jämte NBV:s kompletterar varandra på ett, för alla, fördelaktigt vis.

Text Marcus Beun

Christer Karlsson är numer tillsammans med Sofia Modig, förbundsordförande i NBV. KRIS+NBV=SANT stämmer i dubbla bemärkelser.

Samarbete med offensivt studieförbund

Sofia Modig är förbundsordförande i NBV. Vi ställde några frågor till henne för att få lite mer information om denna organisation och vad samarbetet med KRIS kommer att innebära.

■■■ Vad är NBV?

– NBV betyder Nykterhetsrörelsens Bildningsverksamhet och är ett så kallat studieförbund. Studieförbund var något som skapades i Sverige för cirka 100 år sedan av folkrörelser. Studieförbundens uppgift var att ta vara på vanligt folks vilja att utvecklas och lära sig saker tillsammans t ex lära sig läsa.

– På köpet lärde sig människor att fungera som grupp, att lära av varandra, att arbeta demokratiskt och göra alla delaktiga.

Hur länge har NBV funnits?

– NBV i dess nuvarande form har funnits i cirka 30 år. Nykterhetsrörelsens olika organisationer har haft studieförbund i cirka 100 år.

Vad innebär det för KRIS och dess medlemmar att nu vara medlemmar i NBV?

– För KRIS som organisation innebär det att man får vara med och bestämma och ta ansvar för de gemensamma resurser som finns i NBV.

– Det innebär också att NBV-avdelningarna (det finns ungefär en avdelning i varje län) ska hjälpa de KRIS-föreningar som så vill att genomföra studieverksamhet.

Vad har du för förhoppningar om samarbetet mellan organisationerna i framtiden?

– Min förhoppning är att KRIS och den traditionella nykterhetsrörelsen ska stärka varandra.

– Jag hoppas också att KRIS medlemskap i NBV ska visa att NBV som studieförbund är offensivt, har en växande verksamhet och att NBV inte räds att ge sig in på nya arbetsområden.

Text & foto Marcus Beun

Vem är Sofia Modig?

■■■ Sofia Modig, NBV:s förbundsordförande sedan 2002, är 35 år gammal och uppvuxen i Västerås i en klassisk kärnfamilj med mamma, pappa och en äldre syster. Hela familjen är medlemmar i IOGT-NTO.

– Att engagera sig mot alkohol och andra droger har varit en självklarhet för mig, berättar Sofia.

Sofia har alltid varit engagerad i lokalt föreningsarbete på fritiden inom IOGT-NTO-rörelsen. Först som ledare för barngrupper, sedan som medlem i Ungdomens Nykterhetsförbund och nu som ordförande för IOGT-NTO Sollentuna.

Hon har även arbetat på Socialdepartementet och var med och utvecklade projektet Drugsmart som sedan flyttades till CAN dit Sofia följde med. Sedan drygt två år arbetar hon åt IOGT-NTO-förbundet som ansvarig för förbundets alkohol- och narkotikapolitiska arbete.

– Jag brukar lite skämtsamt säga att jag har arbetat på alla ställen där man är emot sprit och knark, utom i behandlingssvängen fortsätter Sofia.

– Jag tycker jag alltid har haft förmånen att få jobba med frågor som jag själv brinner för. Jag känner att det jag gör är meningsfullt även om det kan vara både svårt och otacksamt, menar Sofia.

– Sedan är väl sanningen att jag är en så'n där jobbigt aktiv person. När jag var barn var det både scouting, idrott, sångkör och pianolektioner som gällde. Numer kör jag MC, åker snowboard och läser böcker förutom att sköta mina ideella och professionella uppdrag, berättar Sofia vidare.

När vi var i Ryssland och spelade fotboll så sköt du in en straff så det small till i kaklet. Var kommer dom talangerna ifrån?

– Jag var väldigt engagerad inom idrotten när jag var ung. Jag spelade bl a fotboll i Gideonsbergs IF, i Västerås, som låg i Allsvenskan då. Idrotten har lärt mig mycket, lyckan över att prestera, att ta nederlag och att vara en del av ett lag. Det var skönt att sätta den där straffen i Ryssland, svarar Sofia med en nostalgisk glimt i ögonvrån.

Den nya styrelsen för Riks-KRIS.

RIKS- och REGIONS-möte

Den 18 maj 2005 samlades lokalföreningar i Region öst på KRIS Stockholm. Representanter från Uppsala, Eskilstuna, Katrineholm, Örebro, Norrköping och Visby var med.

■■■ Nettan Riipinen och Kicki Christiansson blev valda att representera östra regionen i RiksKRIS. Stefan Björklund, KRIS Norrköping och Magnus Andersson, KRIS Uppsala valdes till suppleanter.

Peter Söderlund informerade om Utlandsprojekten och varför KRIS nu etablerar sig i Ryssland bland annat.

– Det sitter väldigt många människor i fängelse i dessa länder och när dom kommer ut så har dom ännu mindre att komma ut till än vad vi hade. Vi behövs där och SIDA har nu gett 1,2 miljoner till projektet, säger Peter Söderlund.

KRIS i Ryssland

Två KRIS-föreningar har startat i Ryssland. Det behövs fler från andra lokalföreningar som är med och arbetar i projektet. Hör av er till Peter eller Christer ni som är intresserade

Christer Karlsson berättade att KRIS har fått 10 st utbildningar per år av Jellinekgruppen som fördelas ut till lokalföreningar.

KRIS Stockholm tittar tillsammans med Av Egen Kraft och Jellinekgruppen på ett större behandlingshem så att de som utbildas i framtiden kan få chans att jobba med det.

KRIS olika projekt

KRIS olika projekt presenterades: Sysselsättningsprojekt, Klotterprojekt, Integrationsprojekt, Kvinnoprojekt och Unga Riks-KRISprojekt.

Hur det går med medlemsregistret var det många som undrade. Mark Basco berättade att det jobbas på för fulla muggar. Det var inte ett tack-samt jobb att ta över efter att det hade legat nere i ett halvt år. Registret byter system till Linux, som är ett bättre och mer lätthanterligt system. Det kommer att bli klart inom en överskådlig tid. Det behövs en ny dator som klarar det nya programmet och lite handböcker.

En ny film är på gång och Riks-KRIS har skrivit kontrakt med ett filmbolag, Röde Orm. Ingen får göra en dokumentär om KRIS utanför

detta projekt. Filmen blir klar till våren-06.

RIKSKRIS årsmöte 2005

På Tollare folkhögskola den 20-22 maj samlades förbundsstyrelsen i RiksKRIS till årsmöte. Den avgående styrelsen hade sitt sista möte under fredagen. På lördagen var det mediakurs som avslöstes med årsmöte, där nya stadgar, verksamhetsplanering och budget fastslogs.

Senare på lördagskvällen drog hela gänget till Gröna Lund för att umgås med varandra i en femkampsturnering.

På söndagen träffades den nya styrelsen för att genomföra ett styrelsemöte. Styrelsen fick också en presentation av Indienprojektet av Anneli Wiklund och Juha Dedorson. Marcus Beun, redaktör på tidningen Vägen ut, berättade om framtida planer och visioner. Nästa RiksKRIS möte är planerat att hållas på båten över till Estland den 27 juli.

Text & foto Marcus Beun

/// Notiser ///

KRIS Boden är nu en verklighet

I höst drar KRIS Boden i gång med Håkan Hedin som ordförande. Föreningen kommer i första hand att rikta in sig på brottsförebyggande arbete för ungdomar.

– Vi har fått ett jättebra respons av Bodens kommun och kommer att starta i den nya lokalen från den 1 september. Vi kommer att ta emot nymuckade tjejer och killar, det är ju det som är hela grejen med KRIS. Att ta hand om varandra och hjälpas åt att vara drogfria och hederliga, säger Håkan Hedin.

Känns det bra att det nu blir verklighet med KRIS Boden?

– Det känns kanon, och jag vet att vi behövs här. Jag har själv druckit och hållt på med kriminalitet och vet att det bara leder till elände för mig själv och andra, säger Håkan.

Var kommer lokalen att ligga?

– På Kungsgatan 26 C och alla är hjärtligt välkomna som har vägarna förbi!

KRIS Gävle på gång

En provisorisk styrelse bildades den 28 september i Gävle. Till ordförande valdes Peter Zetterlöf.

Verksamheten kommer till en början ske genom samarbete med KRIS Stockholm som för närvarande gör anstaltsbesök på Gävleanstalten. Så småningom räknar man med att ta över denna verksamhet själva och föreläsa om KRIS en gång i månaden.

Ännu har man inte pengar till att hyra någon lokal men man väntar på en inbjudan från kommunen för att presentera sig och hoppas på att få stöd till lokalhyra. Man letar också sponsorer.

Intresset för föreningen har varit stort med artiklar i Gefle Dagblad och Arbetarbladet samt i lokalradion.

Redaktionen önskar både Boden och Gävle lycka till med arbete!

Adresser till KRIS lokalföreningar:

KRIS Boden
Kungsgatan 26 C
961 34 Boden
0921-101 07

KRIS Borlänge
Allfarvägen 47
784 42 Borlänge
0243-124 55

KRIS Falun
Åsgatan 46
791 72 Falun
023-79 52 54

KRIS Gävle
0704- 06 07 96

KRIS Göteborg
Heurlins plats 11
413 01 Göteborg
031-14 51 58
031-14 51 34

KRIS Helsingborg
Skaragatan 1
252 63 Helsingborg
042-13 22 95

KRIS Jönköping
Tändsticksgränd 33
551 31 Jönköping
036-12 52 73

KRIS Kalmar
Storgatan 57
392 31 Kalmar
0480-207 91

KRIS Karlstad
Vikengatan 14
652 26 Karlstad
054-21 60 33

KRIS Katrineholm
Läroverksgatan 8 Nb
641 36 Katrineholm
0150-140 50

KRIS Kristinehamn
c/o Knutpunkten
Hamnvägen 7
681 30 Kristinehamn
0550-122 18

KRIS Landskrona
Engelbrektsgratan 1
261 33 Landskrona
0418-598 20

KRIS Malmö
Bragegatan 6 B
214 30 Malmö
040-92 71 00

KRIS Norrköping
Östra Promenaden 16
602 27 Norrköping
011-13 72 43

KRIS Nyköping/Oxelösund
Västra Tullgatan 1
611 30 Nyköping
0155-21 48 44

KRIS Piteå
Storgatan 12
941 31 Piteå
0911-106 81

KRIS Sala
Fredsgatan 23, 3 tr
733 30 Sala
0224-100 63

KRIS Skellefteå
070-306 27 65

KRIS Stockholm
Tjärhovsgatan 34
116 21 Stockholm
08-615 19 20

KRIS Sundsvall
Trädgårdsgatan 11
852 31 Sundsvall
060-15 12 11

KRIS Södertälje
Orrstigen 1
151 63 Södertälje
08-550 413 26

KRIS Umeå
Slöjdgatan 8
903 25 Umeå
090-71 35 30

KRIS Uppsala
S:t Olofsgatan 25
753 30 Uppsala
018-13 33 53

KRIS Visby
Jungmansgatan 89 A
621 52 Visby
0498-21 89 80

KRIS Västerås
Pettersbergsgatan 29
724 63 Västerås
021-14 88 24

KRIS Växjö
Östregårdsgatan 8
352 34 Växjö
0470-269 37

KRIS Älvsbyn
Lomtjärnsgatan 32
Älvsbyn
0730-83 31 32

KRIS Örebro
Vasatorget 2
703 54 Örebro
019-33 51 97

Medlemsinformation

- från din lokala KRIS-förening

se även www.kris.a.se

Förening:	Aktivitet:	Datum:	Övrigt:
Göteborg:	Cafè Lunch	10.00-14.00 12.00-13.00	Välkomna till Sveriges framsida!
Helsingborg:	Studiecirkel Rockband Badminton Innebandy Hemlagad mat Gym/Solarium/biljard Internet Qvinnoverksamhet Föräldrar/barngrupp	Måndagar Onsdagar Torsdagar Dagligen, pris 20:- Dagligen Dagligen Ring för info Ring för info	<u>Öppettider:</u> mån, ons, fre 8-16 tis, tor 8-20 lör stängt sön 12-18
Landskrona:	Anstaltsverksamhet KRIS-middag Samverkansgrupp med Alpo och Malvan Ungdomsprojekt	Tisdagar Tisdagar kl 14 Onsdagar kl 11-14 Onsdagar kl 17-21	<u>Öppettider:</u> mån, tis 12-19 tors 16-19 fre 12-19
Stockholm:	Medlemsmöte Lunch Café	22/10 2005 11.30-13.00 9.00-2100 12.00-18.00	Pris: 30kr Vardagar Lör och sön
Karlstad:	Café Hemlagad mat 25:- Qvinnogrupp	Vard 9-16.30 Tisd & torsd 1 träff/varannan vecka Ring för info 054-21 60 55	<u>Öppettider:</u> vard 9-16.30
Uppsala:	Aktivitetsdag	Lördag 12.30-17.00 Söndag 12.30-17.00	Ring för info 018-13 33 53 0763-155 551
Örebro:	Ring för info 019-33 51 97		<u>Öppettider:</u> vard 9-18 lörd-sönd 11-16

Övriga lokalföreningars aktiviteter:

Se hemsidan: www.kris.a.se eller ring din lokala KRIS-förening

Information lämnas till redaktionen, RIKSKRIS.

Information lämnas via e-mail till vagenut@kris.a.se eller peter.roth@kris.a.se

En kurs i det psykosyntesiska förhållnings sättet för KRIS av Stefan Schierbeck, Diplomerad Samtalsterapeut

De 5 behoven och smärtan

Psykosyntesen utvecklades av den italienske läkaren och psykiatrikern Roberto Assagioli.

Han trodde att varje människa föds unik med sitt alldeles egna livs-syfte, sitt egna livsuppdrag, söker sin plats i livet och har möjlighet att utveckla enorma möjligheter. Förutsättningen för detta skulle vara att människan skulle ta kontrollen över sig själv genom att stärka sitt Jag och sin Vilja samt får chansen att fylla sina medfödda behov.

Om människan inte tar kontrollen över sitt Jag, sin innersta kärna, tar beteenden och attityder (s.k. delpersonligheter) över livet.

Medfödda behov

Om människan inte får sina medfödda behov fylla fyller hon det automatiskt med ersättningar och flykt.

Hur ser då de medfödda behoven ut? Enligt Abraham Maslow (amerikansk psykolog) kan de grundläggande behoven delas in i 5 grupper (Maslows trappa år 1949).

Basbehoven:

■ Trygghet

■ Tillhörighet

■ Uppskattning

■ Självförverkligande

Dessa måste uppfyllas för att en

människa skall kunna finna harmoni och kunna utveckla sin (potential) sina möjligheter.

Det första diagrammet visar de fem behoven, exempel på innehåll och slutraden resultatet av att de uppfylles (*se diagram nedan*).

När behoven inte uppfylles strävar människan att fylla de tomrum som uppstår och väljer ofta omedvetet ersättningar som motverkar behovens uppfyllande.

Man får så att säga inte bara brister i behoven utan även aktiva motståndsceller som förhindrar behoven att uppfyllas. Ett personligt inbördeskrig skapas.

Det andra diagrammet visar vad som ersätter behovens uppfyllande, exempel på innehåll och resultatet av att de inte uppfylles (*se diagram nästa sida*).

Uppfattningen av vad som är samhället påverkas också starkt beroende på i vilket diagram man hittar sitt liv, sin historia.

Personer som upplevt de fem behovens uppfyllande beskriver samhället i första hand med orden:

- Sjukvård
- Brandkår
- Polis
- Militär
- Kommun
- Skola

- Universitet

- Daghem

- Teater

- Äldreomsorg

- Idrott

- Föreningsliv

- Politik

- Koloni

Personer som däremot hittar sina liv och sin historia beskrivna i det andra diagrammet beskriver ofta samhället i första hand med orden:

- Sociala myndigheter

- Fosterhem

- Skolsköterska

- Kuratorn

- Obs.klass

- Skolpsykolog

- BUP

- Polis

- Övervakning/Förmyndare

- Domstol

- Ungdomsvårdsskola

- Kriminalvårdsanstalt

- Behandlingshem

- Avgiftningsklinik

- Familjehem

- Eftervård

- Frivård

- Kronofogde

De flesta av dessa samhällsfunktioner har samhället varit tvungna att skapa av den anledningen att de fem behoven inte har uppfyllts för många människor.

Diagram 1

Basbehov	Trygghet	Tillhörighet	Uppskattning	Självförverkligande
mat bostad kläder arbete god hälsa	säker boendemiljö kärleksfulla regler sunda gränser försvar stabil ekonomi ansvarstag, föräldrar hjälp m. skolarbetet tillit	föräldrar kamrater trivs i skolan fotbollslaget/ridskolan tradition kultur språk och koder märkeskläder hög social status	beröm stöd uppmuntran motivation respekt ansedd och ansvar stolthet	utveckling kunskap uttrycka och skapa konst andlighet stimulans en välskött kropp
= Tillgång	= Frid	= Godkännande	= Belönad	= Utveckling

Foto: Marcus Beum

Stefan Schierbeck har utarbetat en kurs i det psykosyntesiska förhållningssättet för Kris.

- först och främst bli medveten vilka behov hon har,
- för det andra bli medveten om vad som har tagit plats i de luckor eller hålrum som ännu inte har uppfyllts och
- för det tredje att lyssna till sin smärta istället för att fly från den.

Smärtor och rädslor

När behoven inte uppfylls skapas smärtor och rädslor både i kropp och i människans själ.

Dessa smärtor är ren information som vi bör lyssna till. Smärtan är vår riktiga vän som säger oss sanningen gång på gång trots att vi inte lyssnar och som vi i otacksamhet kastar ut varje gång den vill hjälpa oss med sin information.

När vi sätter vår hand på en varm spisplatta skickar den genast signaler till hjärnan som skickar signaler till armen att ta bort den. Utan den smärta vi då kände hade vi kanske stått kvar tills handen hade luktat bränt kött.

Om vi istället hade lokalbedövat handen med en spruta morfin och hållit kvar handen hade vi både skadat handen, kanske för all framtid, och varit tvungna att ta smärtstillande under en lång period.

Detta verkar ju vara ett rent van-sinne men är inte speciellt olikt det

som händer när en själslig smärta uppstår.

Vi är bra på att lyssna när smärtan är synlig men så fort den kryper innanför huden så verkar vi sluta lyssna och dämpar den genast med huvudvärkstabletter.

För själens smärta har vi knappast någon förståelse alls och den bekämpas med vilken drog som står tillbuds.

Att vi riskerar obotliga sjukdomar för tidig död eller måste använda verktyg för att göra hål i våra kroppar för att föra in drogen verkar ibland vara ett alternativ.

Droger kan tillfälligtvis lura människan att de fem behoven har uppfyllts eller inte behövs men är, i motsats till smärtan, vår fiende som säger det vi vill höra och som vi bjuder in bara för att i slutändan upptäcka oss grundlurade.

För att bereda vägen för ett liv i harmoni och personlig utveckling måste människan:

Smärtan är inte motsatsen till Välbefinnande utan vägvisaren, på samma sätt som Lösningen inte kan uppenbaras för den som inte känner Problemet.

Frågor:

- 1 Hur har dom 5 behoven uppfyllts i Mitt Liv?
- 2 Finns det något av behoven jag inte fått uppfyllt idag?
- 3 Med vad har jag fyllt hålen?
- 4 Hur har det sett ut i mitt liv?

Besvara frågorna och gör utifrån dina svar en plan på vad du kan tillföra och välja bort för uppfylla dina behov och lära dig lyssna på budskapet i varje smärta.

Diagram 2

Misär	Otrygghet	Utanförskap	Förakt	Tillbakagång
hunger bostadslöshet klädbrist arbetslöshet sjukdom	problemområde orimliga regler inga regler alls övergrepp oansvariga föräldrar ekonomiska problem ej stöd m. skolarbetet osäkerhet låg social status	fosterhem en förälder saknas gäng problem i skolan språkproblem kulturellt främlingskap subkultur avvikande klädsel	hån motarbetad tillrättavisanden utan motivation ej respekterad misstänkt skam och skuld	okunskap stagnation en kropp i förfall resignation
= Brist	= Rädsla	= Utstött	= Straff	= Avveckling

KRIS i Ryssland

TEXT & FOTO: Marcus Beun

Varje år arrangerar RiksKRIS ett sommarläger till något land som startat en KRIS-förening. Förra året var Litauen värdland. Årets sommarläger bar iväg till Ryssland den 27 juli med hemkomst den 4 augusti.

■■■ Med cirka femtio stycken deltagare från lokala KRIS-föreningar runt om i Sverige och två stycken krisare från Danmark, åkte vi till Pavlovsk, som ligger 3 mil utanför Sankt Petersburg. På onsdagskvällen tog vi båten över till Tallinn och på torsdagmorgonen åkte vi vidare 20 mil genom Estland tills vi kom fram till staden Narva som gränsar till Ryssland.

För att få åka in i Ryssland var vi tvungna att förregistrera oss vid en speciell registreringsstation i Narva. Lunchen intogs på McDonald's innan vi åkte genom tullen.

Klockan 15.45 kom vi fram till estniska tullen för utresa och vidare till den ryska tullen för inresa.

Det kändes att vi nu var på väg genom järnridån och att den gamla kommunistiska atmosfären hängde kvar i luften. Kontrollen av oss var rigorös och byråkratin genomsyrade hela vår resa från början till slut.

Ryska tullen tar tid på sig

När vi kom fram till tullen fick vi fylla i en lapp med dubbla uppgifter. Denna lapp revs av och stämplades, den andra delen skulle vi vara rädda om. Utan den skulle det bli svårt att resa ut ur Ryssland, fick vi veta.

Vår estniska chaufför kunde inte beskriva det bättre:

– Ryssarna tar tid på sig! Självt fick jag vänta sex timmar en gång för att åka igenom tullen.

17.10 hälsade chauffören oss välkomna till Ryssland. Den 18 mil långa resan genom Ryssland var som att åka igenom ett krigsdrabbat område där hunger och fattigdom råder. Vägarna var slitna och sporadiskt lagade lite här och där. Den bästa beskrivningen av husen vi åkte förbi är:

– Det såg ut som Christiania, fast större format.

När vi kom fram till Pavlovsk, utanför Sankt Petersburg, visade det sig att det var en mycket vacker by. På vårt pensionat - "Road Educational Engineering Center" - där vi skulle sova de närmaste dagarna - väntade våra lokala KRIS-arbetare och våra tolkar för att hälsa oss välkomna till "Sommarlägret 2005".

Till centrum för att shoppa

På fredagsmorgonen åkte vi in till S:t Petersburgs centrum för att shoppa loss på en marknad. Här kändes fattigdomen långt borta och kontrasten var stor mot vad vi sett dagen innan. Byggnadsmonumenten löste av varandra och var utsmyckade helt enligt nationalromantisk stil.

Invånarantalet i denna gigantiska stad uppgår till 5,5 miljoner människor om man räknar med alla förorter. Det tar tre timmar att åka från den ena sidan till den andra om det *inte* är någon trafik. För oss tog det två timmar att åka tre mil in till centrum. Att klaga på Stockholms köer vid rusningstrafik kändes lite fjuttigt här.

Inne på marknaden som vi besökte kunde man köpa allt från skor, kläder, hygienartiklar till rysk skräpmat. Priserna på varorna var så låga, att det inte var någon idé att pruta ner dem. Så efter den dagen gick hela gänget med nya fina skor av märken som Nike och Adidas.

NA-möte i Pushkin

På kvällen var det några av oss som gick på ett NA-möte i "Frivillighetens hus" i grannbyn Pushkin. Frivillighetens hus är en samlingsplats för bland annat olika tolvstegsverksamheter. Härligt att se att tolvstegsrörelsen finns etablerad även här.

På lördagen den 30 juli åkte vi till ett fängelse som heter "Fängelse-

sjukhuset" som ligger intill floden Nava i S:t Petersburg. Här sitter 870 män som är mellan 16-45 år, de flesta är mellan 20-30 år. Tre fjärdedelar av dem som var där är dömda för mord. Förra året firade anstalten 50-årsjubileum.

För att få permission för att gå på promenad, spela fotboll eller volleyboll krävs att man först ska ha suttit där i tre år. Under vårt besök anordnades en volleybollmatch mellan ett fåtal utvalda interner och KRIS. Vi fick storstryk. Besök från nära och kära får de ta emot var fjortonde dag.

Fängelsebandet spelade

Några av oss fick möjlighet att följa med in till anstaltens musikrum för att lyssna till fängelsebandet. Med keyboard och gitarr så svängde det fett bra. De spelade en hejarlåt till deras fotbollslag Zenit i Sankt Petersburg för oss. Ledningen för fotbollslaget har varit där och besökt grabbarna som nu har startat en egen fanclub inne på anstalten. När säsongen är slut har spelarna lovat att komma till fängelset och hälsa på, om det går att ordna med dem som sköter säkerheten vid anstalten.

Diniz, som ser ut att vara en helt vanligt rysk kille och inte alls kriminell har själv varit på just det här fängelset i fem år. För fyra månader sedan muckade han och berättar:

– Under den tiden som jag var här kom det kända ryska band och spelade för oss några gånger. Det kändes helt överkligt och uppskattades mycket av oss som satt här.

Hur känns det att komma tillbaka in hit igen efter så kort tid i frihet?

– Första gången så kändes det som att dörrarna inte skulle gå upp igen. När jag kom ut på gatan här utanför grät jag av lycka, säger Diniz.

Fängelsesjukhuset i S:t Petersburg byggdes för 50 år sedan och har sedan dess inte rustats upp, vilket man tydligt kan se på dessa bilder. Stora bilden är tagen inne på området och symboliserar den hårda bevakningen.

Det går inte att undgå att undra hur han kan se så frisk och glad ut efter fem år på denna anstalt, så vi frågade vad som hänt.

– Det har skett ett mirakell!, säger Diniz utan att tveka.

Tron på Gud är en viktig del i den ryska kulturen och inne på anstalten finns även ett kyrkorum som det hålls andakter i för fångarna.

AA- och NA-möten

För fångar som har missbruksproblem har de en behandlingsavdelning. Det har varit möjligt att delta i AA- och NA-möten i åtta år.

Vi hade med oss lite hygienartiklar åt våra hårdast bevakade bröder.

På söndagen åkte vi till Novgorod som ligger 18 mil från S:t Petersburg där Rysslands första KRIS-förening startades i september förra året.

I januari genomfördes den första muckhämtningen.

Ordförande i KRIS Novgorod, Anatoly Fadeev, som har organiserat sommarlägret visade stolt upp lokalerna. Där bjöds det på lunch innan det var tänkt att vi skulle besöka fängelset och häktet. Då fick vi reda på att besökarantalet halverats till hälften och att bara tio stycken fick åka och besöka våra ryska fångar på "Sjuan", som fängelset hette.

Tyvärr så valde man att inte låta Vägen Ut's representant följa med in. Så det blir inget reportage därifrån.

Vi andra fick se Novgorod med en tur genom de äldsta delarna av staden. En mycket vacker stad med gamla anor från medeltiden. En marknadsplats avslutade vår sightseeing.

På måndagen åkte fem kvinnor från vårt gäng till ett kvinnofängelse

(se sidan 19). Vi andra gjorde ett återbesök på "Fängelsesjukhuset".

Presskonferens

När vi kom dit så var det presskonferens där Christer Karlsson intervjuades av fem ryska TV-stationer, varav en sänder över hela Ryssland. Christer höll en föreläsning inför massmedia och personal inne på anstalten.

Även denna dag spelades det volleyboll med de intagna. I en av tidningarna dagen efter så kunde man läsa: "Psykfångar i Sankt Petersburg vann över svenska ex-fångar".

Genom att komma dit hoppades vi att vi lyckades förmedla budskapet att det finns möjlighet till ett värdigt liv utan droger och kriminalitet.

På kvällen ville Sasha, som själv hade suttit på fängelset, visa upp ett halvvägshus utanför S:t Petersburg

Bilden till vänster: en trubadur som spelade ett par sånger för oss inne på "Fängelset sjukhuset".

Bilden till höger: Anatoly Fadeev, Ordförande i KRIS Novgorod.

som heter Novschelska. Så filmteamet, Vägen Ut och Nettan Riipinen åkte senare på kvällen iväg för att besöka det.

På halvvägshuset hälsade föreståndaren Farsid oss välkomna och bad oss att stiga på.

När vi gick in i huset kom mögel lukten emot oss och vi undrade alla tre om det verkligen bodde nån i dessa rivningshus, men vi sa inte det på engelska.

Tio män på fyra rum

Här delar tio män en fyrrums lägenhet där de genomför en tolvstegsbehandling och där de fått en tro på Gud.

– Tro! Inte bekännelse, sa Farsid som själv har varit drogfri i arton månader.

Han kunde bara knagglig engelska men gjorde sig ändå väl förstådd och berättade för oss allt vi ville veta om halvvägshuset.

Fyrtio män har genomgått behandlingen här och bara tio stycken har återgått till drogerna under de åtta år som gått sedan starten 1997. Hit får man komma och bo de första halvåret i tillfrisknandet.

Efter en fika och ett trevligt samtal så ville Farsid visa oss kyrkan som är en av drivkrafterna bakom halvvägshuset.

Det var en bit att gå så vi fortsatte samtalet på vägen. När vi kom fram till kyrkan så satt där krigsveteraner och tiggde pengar. Vår kameraman var generös med sina gåvor. När vi kom ut från kyrkan så hade tiggarna försvunnit.

Vi önskade Farsid lycka till i arbe-

tet och lämnade ett bidrag till halvvägshuset.

Sascha skjutsade oss tillbaks i sin bil genom S:t Petersburg och på radion spelades Willie Dixon. Ännu en dag i Ryssland var till ända.

På tisdagens morgon serverades kyckling och sallad till frukost - det kan man kalla en bra start på dagen. På programmet var det fotboll mot några lokala ungdomar. Vi förlorade med 4-2. Jag får ta på mig ansvaret för den förlusten. Redaktören valdes till coach.

Det blev en symbolisk straffsparksduell och där kom dolda talanger fram. Sofia Modig, NBV's förbundsordförande, sköt en sån rökare via ribban och in, så hela KRIS stod och gapande. (läs mer om Sofia på sidan 18).

Klockan 15:00 var det utvärdering av årets sommarläger där alla deltagare var med och fick komma till tals. Arrangörerna fick positiv feedback och på frågan: – Vill ni komma tillbaka till Ryssland? svarade alla:

– Absolut! !

På onsdagen startade hemfärden redan klockan fem på morgonen. Anledningen till att vi startade så tidigt var att man vet inte hur lång tid det tar att komma genom tullen.

Betala för att komma ut

När vi kom fram till tullen var vi tvungna att betala för att komma ut ur landet. Vart de pengarna tog vägen är en helt annan historia. Låt mig säga så här, ryska affärsmän!

Det tog bara 40 minuter att komma genom tullen och man kan bara gissa att det var den där betalningen som gjorde det smidigt denna gång.

Resan till Tallinn gick bra och vår chaufför satt och väntade ända tills vi klev på båten efter några timmars shopping i stan. Vi samlade in våra sista pengar och gav honom det som dricks, det var han värd.

På torsdagmorgonen vaknade vi upp i Stockholms skärgård och Sommarlägret 2005 var slut.

KRIS förlorade volleybollmatchen mot de intagna på "Fängelset sjukhuset".

FOTO: Natalia Eliseykina

Gith Johnson, Kicki Edström, Kicki Christiansson, Katrine Björnin och Monica Lindberg var och besökte tjejerna på "Kvinnlig straffkoloni #2"

Besök på rysk straffkoloni

Vi var fem tjejer från KRIS som besökte "Kvinnlig straffkoloni #2 med vanlig regim" i Sablino, med oss hade vi Julia Tishinskaja som själv hade ett förflutet som missbrukare och kriminell samt vår tolk Natalia Eliseykina.

■■■ Då vi kom fram till anstalten var inte alla papper i sin ordning, men Julia kände till spelreglerna, så med hennes hjälp ordnade det sig och vi blev insläppta.

Den kvinnliga vakten som skulle följa oss runt började med att tala om att det inte var tillåtet att fotografera, ej heller att medföra vapen, alkohol och droger.

Väl innanför murarna möttes vi av en psykolog som trots att hon gått av sitt skift stannat kvar för att få en möjlighet att visa oss runt på Behandlingsavdelningen där hon jobbat i 22 år.

Många intagna var hiv+

Hon berättade om det program från Finland som de använder sig av. Behandlingstiden var minimum ett år och det var fem personer som jobbade med varje grupp, avdelningen var öppen mellan klockan 8-20 vardagar och hade totalt fjorton anställda.

Där fanns också ett café Zurdarska där alla kvinnor kunde träffas för att handarbete och umgås.

Fängelset hade 831 intagna, varav 127 var HIV-positiva. Därför hade psykologen bland annat besökt Malmö för att titta på hur behandling av HIV-patienter bedrivs där. Vi fick reda på att det var endast en patient som hade utvecklat AIDS och avlidit inne på fängelset.

Mediciner och sjukhusutrustning led de ingen brist på dock saknades vitaminer, hygienartiklar och underkläder.

Ackordslön

Maxstrafftiden var 23 år men den generella vistelsetiden på denna anstalt var 5-7 år och en tredjedel satt intagna för mord och narkotikabrott.

90% av kvinnorna var i produktion i fabriker som tillverkade dockor, madrasser och olika sömnadsarbeten.

För detta så erhöles ackordslön och från denna så drogs matkostnad och hyra ... man kan ju undra om det blev hot om avhysning ifall inte hyran betalades in i tid.

Staten betalade för dem som av olika anledningar inte kunde arbeta.

I kyrkan, som fanns inne på området, arbetade Ina, en typisk rysk gammal kvinna. Hon hade jobbat där de senaste tre åren och hade nu 6,5 år kvar att avtjäna av sin 11 år långa dom.

En del var skeptiska

Vid inledningen av vår presentation om KRIS bemöttes vi med viss skepticism av de kvinnor som samlats, men när vi berättat vilka vi var så mjuknade de något. När sedan den kvinna som visat oss runt lämnade rummet och Julia gavs möjlighet att presentera sig själv, märktes det att vi hade fångat deras intresse.

Vi fick också besöka fabriken där de tillverkade dockor och där fick vi en inblick i vilka förhållande de tvingades arbeta under och det förde tankarna till en annan tid och plats.

Då vi skulle lämna anstalten var det flera kvinnor som lämnade sina namn för att de ville veta mer om KRIS. De hoppades att vi skulle få möjlighet att komma tillbaka och det hoppas vi också.

Kicki Edström

Några av de ungdomar som är med i filmen "Den dolda muren" - Camila, Mavve, Migo, Valo och Jamo. Foto: Adam Nordin.

Tänk till ett slag om ungdomsvåldet

Den 7 september var det nypremiär för "Tänk ett slag" – en kampanj mot ungdomsvåldet – på Fryshuset i Stockholm.

Ett samarbetsprojekt mellan Fryshuset, Telia Sonera, ABF och NBV.

■■■■ "Tänk ett slag" är en turnékampanj i seminarieform där man vill inspirera ungdomar och deras omgivning att engagera sig för konstruktiva alternativ. Platser där man kommer att ha dessa seminarier förutom Stockholm, är Malmö, Kalmar, Jönköping, Göteborg, Karlstad, Sundsvall och Östersund.

På dessa seminarier utgår man från verkligheten i den kommun man besöker. Man hoppas på rykande debatter, djärva idéer och handlingskraft som ger nya visioner för ett mänskligare och roligare samhälle.

Till grund ligger två filmer av Staffan Hildebrand. Dels den för 20 år sedan uppmärksammade "Stockholmsnatt" som visar hur ungdomsvåldet såg ut vid tiden för ungdomskravallerna i Kungsträdgården i Stockholm. Huvudrollen i den filmen har en av dåtidens värsta värstingar – Paolo Roberto. Då med långt lockigt hår i bästa åttio-talsmode.

Den andra filmen är en nyinspelad dokumentär – "Den osynliga muren" – som tar upp ungdomars situation idag runt om i landet (se sid 27).

Seminariet på Fryshuset var en förkortad version och leddes av Anders Carlberg från Fryshuset. Här förekom ingen diskussion med publiken utan det var mer som ett smakprov av turnén som kommer att dra ut runt om i landet.

Staffan Hildebrand och Paolo Roberto berättade lite om hur filmen "Stockholmsnatt" kom till, och visade några klipp ur densamma.

Ingvar Carlsson och Ulf Adehlsson berättade om sitt engagemang mot ungdomsvåldet i mitten av 1980-talet när bland annat Fryshuset, Non-Fighting Generation och Lugna Gatan växte fram.

Två av ungdomarna som är med i dokumentären, Hedda Skyllbäck, 17 år, från Östersund och rapparen Behrang från Malmö, framförde två låtar från filmen på ett suveränt sätt.

Dagen avslutades med en kort panelutfrågning med några av de medverkande i dokumentären samt några politiker.

Som helhet var det ett bra seminarium. Det känns skönt att man lyfter fram positiva idéer och visar upp ungdomar som har vänt sitt liv från kriminalitet och missbruk till något positivt, istället för att som t ex kvällstidningarna bara gotta sig i det negativa och spekulativa. Tanken är skapande! Goda tankar skapar goda händelser!

Text Peter Roth

KRIS på Stockholm Marathon

Lördagen den 4 juni var det Stockholm Marathon och en av KRIS konsulter sprang med en KRIS-tröja på sig.

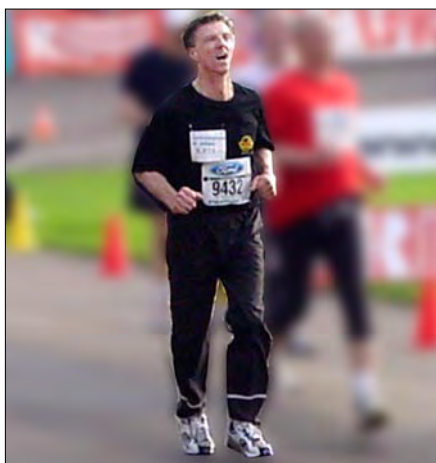

Foto: Marcus Baum

En trött Michael, 50 meter kvar till mål.

■■■ Det regnade på förmiddagen, så risken för regn fanns i luften, men det gick över till molnigt och 12 graders värme. Michael Moorgrove som har utbildat personalen i ledarskap för KRIS Stockholm sprang de 42.2 km på dryga 5 timmar.

Michael tog sig runt banan i Stockholms innerstad för första gången i sitt liv och placerades på 9257:e plats. Vid 10 km stod klockan på **1.06.36**, vid 21.1 km **2.22.15**, vid 30 km **3.25.18** och i mål efter 42,2 km på **5.06.42**.

— Jag har sagt till mig själv att jag ska springa marathon 3 gånger; första och sista och enda gången. Men en gammal bekant har redan nu hört av sig och vill springa ihop med mig nästa år, säger Michael.

17 071 löpare var anmälda vid start och 12 701 fullföljde loppet. Segrare i årets Stockholm Marathon blev Kasira Sita från Zimbabwe på tiden 2.13.30, som är den bästa tiden på 14 år. Tina Maria Ramos vann damernas lopp.

Ni som är intresserade vem Michael Moorgrove är och gör, gå in på:
www.moorgrove.se

Foto: Marcus Baum

Uppställning med KRIS IF inför matchen mot Nollberga, som slutade 5-0, till KRIS. Till vänster, Mirko och Musse.

Ingen kris i KRIS IF

KRIS fotbollslag avancerar i Division 7E och placerar sig på första plats. Den 17 augusti spelade KRIS IF 5-0 mot Nollberga BK på Kärrtorps IP2. Namnet Nollberga passar bra just denna kväll.

■■■ I första halvlek stod det 0-0 och spelet var inte övertygande. Vi frågade tränaren Miki Jankovic

— *Vad tycker du om matchen hittills?*

— För lite mål så klart och domaren måste vara mer bestämd!

I andra halvlek fungerade spelet bättre och stjärna för denna kväll blev Jonas Mångelin som gjorde 4 mål i rad. 5-0 målet pangade Dzeran Musovic in och detta blev slutresultatet.

Laget hade många skador förra säsongen och var avstängda 2001 i ett år, efter ett slagsmål på plan. Men i nu är det historia och laget ligger på första plats i tabellen.

— *Vad beror det på att det går så bra i år?*

— Vi har haft mindre skador i år och är mer samspelade. Det har påverkat spelet, säger Kadir som själv spelar i laget.

Vincent, som en gång i tiden var med tillsammans med Miki och lyfte laget från Korpen till att bli ett divisionslag, berättar:

— Det fanns bra fotbollsämne i laget så varför inte pröva att göra ett riktigt lag. Styrelsen gick med på det och här står vi klara att gå upp i 6:e divisionen.

— Vi har bättre ekonomi än de flesta lagen i division 5 har. Stödet från KRIS är bra och vi vill tacka alla som var här ikväll och hejade på oss.

För mer information om matchdatum och var de spelar gå in på:
<http://www.svenskfotboll.se/Table.asp?TournamentId=33204>

Meddelande till alla KRIS-medlemmar angående medlemsregistret

Medlemsregistret har inte fungerat som bekant. Inga medlemskort har skickats ut och tidningen har uteblivit på grund av detta. När Medlemsregistret flyttade till Nationell samordning (KRIS Stockholm) hade det stått stilla i sex månader. När Stockholm tog tag i registret upptäcktes bland annat att dubbla poster var registrerade. En del medlemmar fick 2-3 tidningar samt lika många inbjudningar till fester mm.

Systemet var uppbyggt på ett sånt sätt att det var svårt att veta vad som var fel och varför. Erik Wadman jobbade med registret ordnade så att det nu fungerar.

Dock återstår några problem eftersom vissa inmatade uppgifter inte stämmer.

4000 poster måste gås igenom och uppdateras. Gilla på "Söder Mot Narkotika" har tagit tag i detta stora arbete. Hon har skickat ut listor till lokalföreningarna för att få de rätta adressuppgifterna på alla medlemmar. Detta arbete har tagit tid och det kommer att ta ytterligare tid att få ordning på det.

RiksKRIS som är ansvariga för medlemsregistret ber alla berörda medlemmar om ursäkt för allt strul som har varit.

– Vi är hemska ledsna över att det har drabbat enskilda medlemmar, säger Martin Johansson, Styrelseledamot i RiksKRIS.

Hur tänker ni gå vidare nu?

– Vi bjuder på ett års medlemskap som kompensation till de medlemmar som kommer in med önskemål om detta, ett så kallat friår. Den kan höra av sig till sin lokala

KRIS-förening så ordnar de det, säger Martin Johansson.

Vägen ut nr 1, 2 och 3 skickas ut med det nya registret. De som vet med sig att de har betalt för 2005 och inte fått en tidning kan höra av sig till sin lokalförening för kompletterande uppgifter. På så sätt kan vi tillsammans få ordning på detta problem.

Medlemskortet kommer att ta tid att trycka upp. Vissa föreningar har själva tagit tag i detta och trycker upp egna provisoriska medlemskort till sina medlemmar. Det kommer att komma nya medlemskort som ersätter de provisoriska korten.

Vi ber om förståelse kring detta och tackar för visat tålamod. Vi hoppas att alla blir nöjda, trots allt strul som varit.

Aktivitetskalender Bryggan Stockholm

19 September - 28 December 2005

Fakta Bryggan Stockholm:
Bryggan Stockholm är en ideell förening som jobbar med barn/ungdomar vars föräldrar har varit eller är frihetsberövade.

Du hittar oss på Rutger Fuchsgatan 9-11, T-bana Skanstull.

Du kan också hitta oss på:
www.bryggan.a.se

Telefon:
08-4420098

SEPTEMBER 2005

Dat.	Veckodag	Aktivitet
19	måndag	Delfinen
20	tisdag	ÖH/Pyssel/info mammagrupp
22	torsdag	Bryggan IF
24	lördag	Gittan & Gråvargen teater 3 år
26	måndag	Delfinen
27	tisdag	ÖH/spel och lek/info mammagrupp
29	torsdag	Bryggan IF

OKTOBER 2005

Dat.	Veckodag	Aktivitet
1	lördag	Ruttet-ett prinsessliv pjäs 7 år
3	måndag	Delfinen
4	tisdag	ÖH/pyssel
5	onsdag	mammagrupp/målarkväll
6	torsdag	Bryggan IF
11	måndag	Delfinen
11	tisdag	ÖH/spel och lek
12	onsdag	mammagrupp/målarkväll
13	torsdag	Bryggan IF
15	lördag	Äventyrsbad i Eriksdalsbadet
17	måndag	Delfinen
18	tisdag	ÖH/pyssel/pappagrupp
19	onsdag	mammagrupp/målarkväll
20	torsdag	Bryggan IF
22	lördag	Rovdjurens tid på skansen
24	måndag	Delfinen
25	tisdag	ÖH/Halloweenpyssel/pappagrupp
26	onsdag	mammagrupp/målarkväll
27	torsdag	Bryggan IF
29	lördag	UG
31	måndag	Jakten på den försvunna fruktskatten Bergianska trädgården

NOVEMBER 2005

Dat.	Veckodag	Aktivitet
1	tisdag	ÖH /Halloweenpyssel 12-19/pappagr
2	onsdag	Postmuseum tema spöken/Halloween
3	torsdag	Bryggan IF
4	fredag	Halloweenfest
7	måndag	Delfinen
8	tisdag	ÖH/tema rymden/pappagrupp
10	torsdag	Bryggan IF
12	lördag	Barnens värld 0-12 år Hoppborgar
14	måndag	Delfinen
15	tisdag	ÖH/tema rymden/pappagrupp
16	onsdag	mammagrupp/målarkväll
17	torsdag	Bryggan IF
19	lördag	Trollkarlen från Oz musikal 6 år
21	måndag	Delfinen
22	tisdag	ÖH/tema rymden/pappagrupp
23	onsdag	mammagrupp/målarkväll
24	torsdag	Bryggan IF
26	lördag	UG
28	måndag	Delfinen
29	tisdag	ÖH/tema rymden/pappagrupp
30	onsdag	mammagrupp/målarkväll

DECEMBER 2005

Dat.	Veckodag	Aktivitet
1	torsdag	Bryggan IF
3	lördag	"Nu e're djur här i vårt hus show
5	måndag	Delfinen
6	tisdag	ÖH/pyssel/klä julgranen/pappa
7	onsdag	mammagrupp/målarkväll
8	torsdag	Bryggan IF
10	lördag	Måla en egen mugg Gustavsbersporlin
12	måndag	Delfinen
13	tisdag	ÖH/julpyssel/Luciatåg
15	torsdag	Bryggan IF
17	lördag	UG
19	måndag	Delfinen
20	tisdag	Julfest
21	onsdag	Julfest
27	tisdag	ÖH
28	onsdag	Skridskor

ÖH=Öppet Hus Tisdagar 15-19 Målarkväll 17-19
UG=Ungdomsgrupp Lördag 13-19
Anmälan till aktivitet senast 4 dagar innan.

Med reservation för ändringar

CMO

centrum mot
olikfientlighet

KRIS samarbetar med NBV projektet CMO (Centrum Mot Olikfientlighet)

Medlemmar i KRIS föreläser sedan länge för ungdomar för att försöka hålla dem utanför droger och kriminalitet.

Nu gör KRIS gemensam sak med CMO för att bredda sina kunskaper om utsatta ungdomar, men också för att kunna nå ut bättre med föreläsarverksamheten.

I CMO samlas föreläsare kring rasism, nazism, homofobi, islamofobi, etnocentrism, diskriminering, men också kring ungdomskultur samt missbruk och kriminalitet

Projektet drivs av NBV och erbjuder högstadieskolor, gymnasier, högskolor och andra olika föreläsare inom dessa områden. Projektledare för CMO är Carl Wennerstrand som är fd nazist och som kommer från EXIT.

Men vad har egentligen en fd nazist gemensamt med en flata, en aktiv muslim, en flykting eller en fd kriminell? De gemensamma nämnarna är många. Vägen till att bli en aktiv och ofta kriminell nazist är lik vägen till kriminalitet och missbruk. Diskrimineringen som en homosexuell kan utsättas för är lik den en aktiv muslim eller en före detta missbrukare kan råka ut för.

Våra samlade erfarenheter av att

försöka påverka ungdomar i positiv riktning berikar och inspirerar oss till nya och bättre arbetssätt. Det går att påverka fler ungdomar och eventuella problem på en skola om vi föreläser tillsammans. Intrycket som skapas när en fd nazist föreläser tillsammans med en fd kriminell blir oerhört mycket större än om man är den enda föreläsaren.

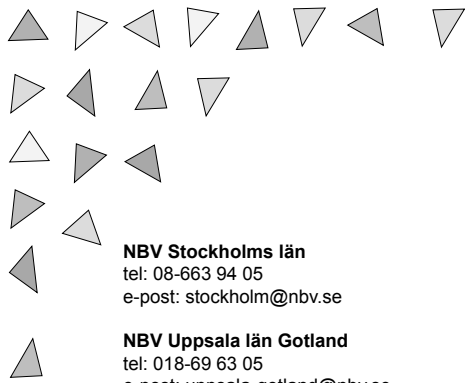
Under hösten genomför NBV en turné för CMO och dess samarbetsorganisationer.

KRIS Växjö på G

Inspirerade av CMO turnén i Kronobergs län har KRIS Växjö satt upp en kaxig målsättning för skolåret 2005-2006. De ska besöka och föreläsa för samtliga gymnasieskolorna i länet. Föreläsningarna skall genomföras med uppbackning ifrån Riks KRIS och andra KRIS föreningar. CMO och IOGT-NTO hjälper till att nå målsättningen. Kanske något för fler KRIS föreningar?

NYKTERHETSRORELESENS BILDNINGSVERSAMHET
www.nbv.se - info@nbv.se

NBV Stockholms län
tel: 08-663 94 05
e-post: stockholm@nbv.se

NBV Uppsala län Gotland
tel: 018-69 63 05
e-post: uppsala-gotland@nbv.se

NBV Södermanland
tel: 0155-21 10 40
e-post: sodermanland@nbv.se

NBV Östergötland
tel: 011-18 02 90
e-post: ostergotland@nbv.se

NBV Jönköpings län
tel: 036-39 56 90
e-post: jonkoping@nbv.se

NBV Kronoberg
tel: 0470-402 75
e-post: kronoberg@nbv.se

NBV sydost
tel: 0480-246 07
e-post: sydost@nbv.se

NBV Skåne
tel: 040-97 12 10
e-post: skane@nbv.se

NBV Halland
tel: 035-21 13 12
e-post: halland@nbv.se

NBV Göteborgs och Bohus län
tel: 031-704 10 40
e-post: goteborg@nbv.se

NBV väst
tel: 0500-48 09 50
e-post: vast@nbv.se

NBV Värmland
tel: 054-18 68 94
e-post: varmland@nbv.se

NBV Örebro län
tel: 019-670 83 00
e-post: orebro@nbv.se

NBV Västmanland
tel: 021-12 62 00
e-post: vastmanland@nbv.se

NBV Dalarna
tel: 023-161 79
e-post: dalarna@nbv.se

NBV Gävleborg
tel: 026-61 06 41
e-post: gavleborg@nbv.se

NBV MittSverige
tel: 063-12 66 00
e-post: mittsverige@nbv.se

NBV Västerbotten
tel: 0910-573 50
e-post: vasterbotten@nbv.se

NBV Norrbotten
tel: 0929-123 19
e-post: norrbotten@nbv.se

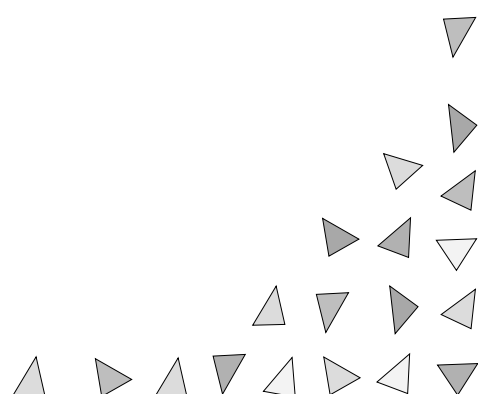

BACK2LIFE

Under hösten startar en informations- och studiesatsningen om Sri Lanka efter tsunamin. Under två år kan du följa återuppbyggnadsarbetet på fyra olika områden/projekt inom landet.

Du får lära känna både framgångar och de problem som finns kopplat till ett biståndsprojekt. Kunskap som kanske kan omsättas till projekt inom KRIS.

Vill du delta i en studiecirkel, eller starta en själv - kontakta din lokala NBV avdelning. Du hittar den på www.nbv.se under din hemkommun.

Svenska gruppen The Hives var ett av banden som spelade på Hultsfredsfestivalen.

Hultsfred firade 20 år med ett fett gung

Under tre dagar, från den 16-18 juni, så gungade det fett i den lilla byn Hultsfred. Från torsdagen till långt in på lördagsnatten bjöd föreningen Rockparty på årets Hultsfredsfestival.

■■■■ 2005 års festival firade 20 års-jubileum med 31 000 sålda biljetter. Det innebar publikrekord för årets största svenska rockhändelse. Vädret var kanon hela helgen förutom när Nine Inch Nails spelade. Då regnade det kraftigt.

Internationella artister

KRIS var där och jobbade ideellt som funktionärer på Hawaii, som var den största av festivalens sju scener. Där spelade de internationella artisterna och de största svenska banden. Text **Slipknot, Marilyn Manson, Snoop Dog, System Of A Down, Slayer, The Tears, The Ark, Håkan Hellström, Nine Inch Nails och The Hives.**

Att hårdrock var det som hördes

mest från den stora scenen gick inte att ta miste på. Slayer, som är ett av det snabbaste bandet inom metallkulturen, drog loss så att marken gungade. Slipknot, Marilyn Manson och System of a down tillhör också metallgenren.

Snoop Dog är en av hiphopens stora namn och var den mest kända artisten på festivalen. Han drog även den största publiken av alla.

Bäst var Nine Inch Nails

The Ark och Håkan Hellström, som är svenska band, fyllde även dom upp publikområdet på Hawaii.

Bästa musiken och bästa gung stod dock Nine Inch Nails och svenska The Hives för. Nine Inch Nails spelade för första gången i Sverige och tyckte Hultsfred var ett "cool" ställe.

The Hives, som har varit ute på världsturné och inte spelat i Sverige på länge, var glada över att få komma hem igen. Nu levererade grabbarna sin raka rock'n'roll på bästa tänkbara sätt, som bara The Hives kan göra.

Men sångarens snack mellan låtarna kunde vi vara utan, det sög!

The Hives, ni är bra på musik men inte på att snacka skit!

30.000 i publiken

KRIS jobbade med säkerhet under och runt om konserterna. Det innebär att vakta området runt scenen, och framför scenen under pågående konsert. Att "vattna" publiken och lyfta upp de som svimmade eller mådde dåligt, var också några av de sysslor som ingick i arbetet.

På Snoop Dogs spelning var det ett enormt tryck, med 30 000 i publiken. 170 personer lyftes upp över kravallstaket och fick hjälp.

– Det är bra för mig att få finnas tillhands för någon annans skull. Det känns att jag behövs här, säger Oswaldo Gustavsson från KRIS Stockholm.

Vi var 13 stycken från KRIS som var på Hultsfredsfestivalen. Inbjudna av EMA Telstar som är ett bokningsföretag som har alla det riktigt stora artisterna i sin kalender.

KRIS har nu varit med tre år i rad och vi som var där ser fram emot nästa års Hultsfredsfestival.

Text & foto Marcus Beun

/// Boktips

Köpa hund?

■■■ Att vara hundägare är att ta på sig ett stort ansvar. Både för hundens bästa men även för omgivningens skull. Det är inte så kul med ilska eller ouppfostrade stressade hundar som man tyvärr möter i många sammanhang. Om du har tänkt att köpa en hund, eller kanske redan har en, finns det många bra böcker att läsa. Jag skulle vilja framhålla två stycken.

Kontaktkontraktet

av Eva Bodfäldt

En bok om människans samspel med hunden.

I boken sammanfattar författaren erfarenheter och träningstips från

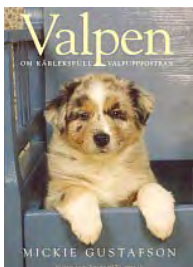
hennes 20 år som hundkonsult. Den röda tråden är hur man skapar ett positivt samspel genom att förstärka hundens spontana vilja att ta kontakt.

Boken innehåller många praktiska tips för hur man får en följsam hund som lyder med glädje.

Kontaktkontraktet vänder sig både till nyblivna som erfarna hundägare.

Valpen - om kärleksfull valpuppfostran

av Mickie Gustafson

Att få en valp i huset är som att få en ny familjemedlem. Trygghet är A och O för valpen, och här får man veta hur man med varsam och

kärleksfull hand kan få valpen att utvecklas till en egen och unik personlighet, tack vare ett minimum av krav och bestraffningar.

Den här boken vänder upp och ner på många invanda föreställningar vad gäller vård och fostran av valpar.

Särskilt intressant för nyblivna hundägare och andra hundintresserade – unga som gamla.

Text Peter Roth

/// Teater

Beauty in cell bars

av Anne-Li Ramirez & Jan Jönson

Regi: Anne-Li Ramirez

Teatergruppen Off Stockholm/Blackeberg

■■■ Det är nervös väntan i foajén innan föreställningen. Ska det komma någon publik? Förortsteater lockar tyvärr inte kultureliten som bor i innerstan, och förortsborna är inte så lättflörtade. Varför ska man betala pengar för att gå på teater när man kan sitta framför TVn och zappa eller hyra en billig DVD?

När skådespelarna är redo att starta går vi in i salongen för att sätta oss. Där möts vi av ett totalt mörker. Jag får känna mig fram för att leta upp en plats att sitta på. Snubblar till när jag missar ett trappsteg. Föreställningen har redan börjat. För jag befinner mig i samma mörker där handlingen utspelar sig.

När alla har satt sig börjar det ljusna på scenen. En färglös grå kuliss med tre grå betongkuber. Två gråklädda figurer sitter på varsin kub. Sakta börjar dialogen mellan dom att växa fram. En dialog som är mer som poesi och som lämnar utrymme för mina egna tolkningar.

Scenografin är ytterst karg och sparsmakad. En trist och nedbrytande miljö. Det kan vara ett fängelse, det kan vara ett mentalsjukhus. Det kan vara något annat. Faktum är dock att de två varelserna - bröderna - är inlåsta någonstans och dom längtar därifrån.

Den yngre brodern, Kim, spelas oerhört starkt av Maciek van de

Foto: Johan Bruhn

Graaf. Han levandegör sin roll med ett stort känloregister av hopp, hopplöshet, barnslighet, ilska, längtan, sorg. Den äldre brodern, Filip, som spelas av Adam Jonasson, är inte alltid lika tydlig i sin rolltolkning, men gör ändå ett gott jobb.

Handlingen, fast det inte är någon handling, snarare ett tillstånd, cirkulerar kring en längtan efter modern som har övergivit sina barn och en far som verkar ha varit helt frånvarande. Hur den äldre brodern tidigt har fått tagit på sig föräldraskapets ansvar och börda och den yngre broderns längtan efter kärlek och frihet.

Regissören Anne-Li Ramirez, tidigare ledare för Teater Culpa, använder främst orden som uttrycksmedel i denna pjäs. Ibland fungerar det riktigt bra. Speciellt i slutet av pjäsen då poesin värmer mitt hjärta och jag lämnar teatern med en känsla av att jag fått uppleva något vackert. Även fast höstmörkret och tomheten har sänkt sig över Blackebergs torg är jag ju trots allt ute i friheten.

Text Peter Roth

/// Film

Den osynliga muren

av Staffan Hildebrand

■■■ 20 år efter filmen "Stockholmsnatt" har Staffan Hildebrand nu gjort en uppföljning med dokumentären "Den osynliga muren". I filmen visar man upp unga människor i Sverige i dag, som är på väg att förändra sina liv.

Till exempel en kille från Lugna Gatan i Göteborg som tidigare var missbrukare men nu vill fungera som

manlig förebild för förortsungdomar.

Eller Sam, 22 år, heroinmissbrukare som såg sina vänner dö och bestämde sig för att skapa en ny identitet. Han håller nu på att skriva en bok om sitt liv.

I slutet av filmen visar man en sekvens där KRIS är på besök på ungdomshäktet. Där pratar man med en 18-årig kille som skulle vilja vrida tiden tillbaka och som säger: "Därute är vi tuffa grabbar, men här på häktet sitter vi alla och gråter som tjejer".

Text Peter Roth

Fråga

KRISJURISTERNA

Rådfråga RIKSKRIS egna jurister kostnadsfritt

Skriv till:

Krisjuristerna Vikengatan 14, 652 26 Karlstad.

Tfn: 054-21 60 55 eller mejla till: krisjuristen@kris.a.se.

Indraget körkort

■■■ Förlorat körkort har varit på tapeten förr i juristspalten, men är värt att utveckla då detta är ett vanligt problem för KRIS medlemmar. Indraget körkort handlar *inte* om brott och straff utan om att försöka förebygga olyckor. Inom straffrätten råder principen ”hellre fria än fälla”.

Beträffande tillstånd att köra bil (och andra fordon) gäller den omvända principen. Var och en måste bevisa dels kunighet dels pålitlighet för att få köra bil. Vid misstanke om att det skulle förhålla sig på något annat sätt är jag tvungen att - med allt vad kostnader, byråkrati och väntetider innebär - bevisa motsatsen.

Det finns en rad orsaker till att körkort dras in; här ska två av dessa behandlas: Alkohol/drogrelaterad indragning och indragning till följd av allmän brottslighet (som alltså inte haft samband med bilkörning). Båda dessa kan leda till förlorat körkort - trots att jag inte gjort bort mig i trafiken.

Alkohol och drogrelaterad körkortsindragning

En person som har ett uttalat alkohol eller drogmissbruk kan alltså förlora sitt körkort trots prickfri körning. Den som exempelvis omhändertagits av polis för berusning kommer att få myndigheternas ögon på sig; detta kan leda till körkortsåterkallelse om man befarar ett mönster i en människas liv.

Samma sak gäller för den som på annat sätt visat upp drogproblematik. För att få ta körkort för första gången kräver lagen att en person ”med hänsyn till sina personliga och medicinska förhållanden kan anses lämplig som förare av ett körkortspliktigt fordon”.

Lagen säger också att den som ansöker om körkort inte ska vara ”opålitlig i nykterhetshänseende”. Samma regel gäller

alltså för att få behålla det. Om jag uppmannas att lämna in läkarintyg som styrker drogfrihet eller hälsa är jag alltså tvungen att göra detta – annars inget körkort.

Körkortsingripande till följd av brottslighet (som inte handlar om trafikbrott)

För en del straffade personer kommer det som en chock att man utan att ha gjort något fel i trafiken ändå inte får köra bil. Jag blir tvungen att komma in med läkarintyg samt betala omkostnader för nytt körkort som blir både dyrt, tidsödande och frustrerande.

Stämmer detta överens med lagen? Ja, det gör det faktiskt. Så som lagen är skriven sätter man nämligen likhetstecken mellan ett kriminellt beteendemönster och *risk* för omdömeslöshet, bristande ansvar och brist på respekt för regler och normer; trafikregler inkluderade.

Är det rätt eller fel att det är på detta vis? Det är naturligtvis inte juristens sak att svara på utan en politisk/demokratisk fråga.

Reglerna gäller alltså både för den som redan har körkort och den som vill ta det för första gången. Har jag begått brott och hamnat i register har myndigheterna alltså laglig rätt att koppla på en personutredning för att bedöma min lämplighet som bilförare.

Är indraget körkort en konsekvens för all typ av brottslighet? Nej, så är som bekant inte; det kan inträffa till följd av kvalificerad brottslighet som utförts yrkesmässigt eller varit särskilt grovt, långvarigt eller hänsynslöst.

Som tidigare varit uppe i denna spalt så har man i Europadomstolen prövat om detta kan strida mot principen om att ingen får straffas två gånger för ett och samma brott. Europadomstolen svarar nej på denna fråga; det är enligt deras

mening inte dubbel bestraffning. Enligt deras sätt att se handlar straffet om straff och körkortet om konsekvens (även om bieffekten blir ett straff).

Det som Europadomstolen bestämt är – *vare sig man sympatiserar med deras slutsats eller ej* – det vi har att rätta oss efter här och nu.

Spärrtid

Då körkortet dras in kommer det normalt att läggas på en s k spärrtid – alltså en tidsfrist innan körkortet kan återfås. Denna tid varierar från en månad upp till tre. Normalt bestäms tiden efter en individuell helhetsbedömning.

Några hållpunkter går ändå att hitta som exempel. Vid grovt rattfylleri eller grov vårdslöshet i trafik sätts spärrtiden till lägst ett år. Samma gäller för polisomhändertagande för berusning (som alltså inte har något samband med bilkörning).

Spärrtid kan läggas både för den som vill ta körkort för första gången och den som fått körförbud. Omständigheter som kan påverka spärrtidens längd är behovet av körkort, hur långt tid som förflutit mellan brottet och indragningen samt tidigare anmärkningar.

Har spärrtiden bestämts till mer än ett år kommer jag att få skaffa nytt körkort med ny uppkörning och nytt teoriprov. Min personliga lämplighet kommer också att prövas på nytt, varför skötsamhet under spärrtiden är avgörande.

Överklagande

Beslut om körkortsåterkallelse går oftast att överklaga hos länsrätten. Som regel blir länsrättens beslut det slutgiltiga. Endast det fall som anses vara av pilotkarakter får prövas i en högre instans.

Hälsningar från KRIS-juristerna

KRIS & Av egen kraft AB

i samarbete

Erbjuder

LÄRLINGSUTBILDNING

Styrkan i utbildningen:

- Inga prestationslösa bidrag. Under hela utbildningen ges eleverna chansen att arbeta ihop egna pengar. Upp till 18 500kr/mån
- Individuellt tempo och stöd efter önskemål. Allt anpassas efter individens behov och förutsättningar.
- Den mjuka utslussningen i samhället.
- En kontaktperson från KRIS som vet vad han/hon pratar om.
- Centralt budskap om att pengar är en symbol för arbete. Att lyfta fram värdet av att göra rätt för sig. Inget dalt, bara förberedelse för verkligheten.
- Det breda utbudet av tillvalsresurser utöver ordinarie utbildning.
- Miljöombyte och boende i närheten av utbildningen.
- Den breda kompetensen i arbetslaget. Utöver personer från KRIS med egen erfarenhet av kriminalitet och missbruk även socionom, fil-kand, gymnasielärare, 12-stegsledare, alkohol och narkotika terapeut, sjuksyster mm.
- Verklighets anpassad utbildning, där eleven får en utbildning som efterfrågas på arbetsmarknaden.

För mer information:

Jan Emanuel Johansson

Ordförande

0176-22 83 33

0708-35 75 13

Av Egen Kraft AB

Estuna 4000

761 73 Norrtälje

Nästa nummer av Vägen Ut kommer omkring mitten av december, 2005

Nummer 4 kommer att ha som tema:
Vård och behandling. Redaktionen
kommer att åka runt och kolla in olika
behandlingshem samt KRIS egna verk-
samheter i ämnet. Vi ses i december!

SUBUTEX SNABBTEST

Ingrid Fridolf Metadonkliniken, Lunds Universitetssjukhus har gjort
en väl dokumenterad avprovning av testerna.

Resultatet är enastående!

Testerna har blivit mycket väl mottagna utav
flera kriminalvårdsanstalter som redan har
gjort upprepade köp! Referenser finns!

Testet är ett singel Ferletest som kommer att
kosta 28 skr styck.

Ring, faxa eller maila in din beställning!

Telefon: 08 776 1120 Fax: 08 776 1110 E-mail: ferle@ferle.dk

Medarbetare till Vägen ut sökes

Redaktionen söker dig som är intresserad
av att skriva artiklar i tidskriften *Vägen ut*.

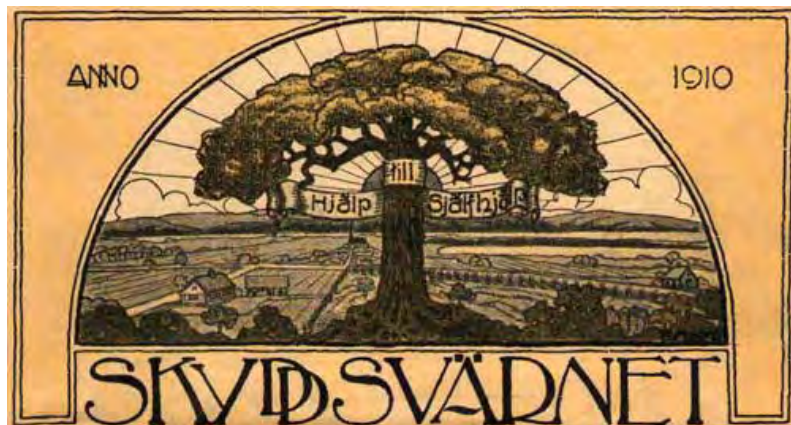
Tidigare erfarenhet är önskvärd men
inget krav. Målsättningen är i första hand
att ge våra läsare intressant och saklig
information.

För tillfället kan vi inte betala ut någon
ersättning då vår ekonomi inte tillåter det.
Men vi jobbar på att det ska bli en möjlighet
i framtiden.

Tidningen ägs av RiksKRIS och utges idag
4 gånger per år.

Intresseanmälan kan ske till RiksKRIS eller
redaktionen.

E-post: redaktionen@kris.a.se eller
info@kris.a.se

BJÖRKA / Stenby gård Behandling för kvinnor

**12 – stegs program och kriminalitetsprogram i
familjehem för alkoholberoende, narkotikaberoende
och personer med kriminalitet som livsstil**

Målgrupp:

Kvinnor som utvecklat eller riskerar att utveckla
beroende till alkohol och / eller droger och som
vill genomgå tolvstegsbehandling. Kvinnor med
beroendeproblematik som vill förändra sin livsstil,
tankemönster och beteende.

BJÖRKA BEHANDLINGSHEM

Behandling för män

**Tolvstegsprogram och kriminalitetsprogram för
alkoholberoende – narkotikaberoende män med
kriminalitet som livsstil.**

För ytterligare information:

Enhetschef Susanne Elg

tel. 08 - 445 86 32

e-mail: susanne@skyddsvarnet.se

Adress: Doktor Abrahams väg 86

168 59 Bromma

Stockholm

www.skyddsvarnet.se

Villa Solberg

Har du bestämt dig för att sluta med kriminalitet och med missbruk? Då är du välkommen till oss!

Villa Solberg är ett halvvägshus med sju platser för män. Halvvägshuset är en gammal men nyrenoverad gård i Säve strax utanför Göteborg. Där finns en stor mansgårdsbyggnad, ett växthus på ca 200 kvm, garage, verkstad mm. Till fastigheten hör också ett hektar odlingsbar mark.

Här kan du bo och ta del av ett bemötande som hjälper dig att ta dig tillbaka till samhället. Allt vi kräver av dig är dokumenterad drogfrihet och en egen vilja till förändring. Under din tid hos oss får du tillfälle att träna på det vardagsliv som du kanske har tappat bort under ditt kriminella liv. Du deltar regelbundet i NA-möten eller motsvarande. Du ska helst ha arbete eller annan sysselsättning ordnad utanför Solberg. Vi kan i enstaka fall erbjuda arbetsträningsplats.

Vi hjälper dig att göra upp en plan för framtiden, kanske vill du arbeta i ett Vägen ut! – kooperativ, studera eller arbeta med annat. Om du är pappa kan vi ge dig stöd och mod att ha en kontakt som är bra för ditt barn. Verksamheten på Villa Solberg syftar till att hjälpa dig att hitta en struktur i livet. Målet är att när du går vidare ska du ha ett nytt socialt nätverk, arbete och en aktiv fritid.

Villa Solberg har ramavtal med kriminalvården och med Göteborgs stad. Vi tar emot § 34 – placerade och kontraktsvård dömda.

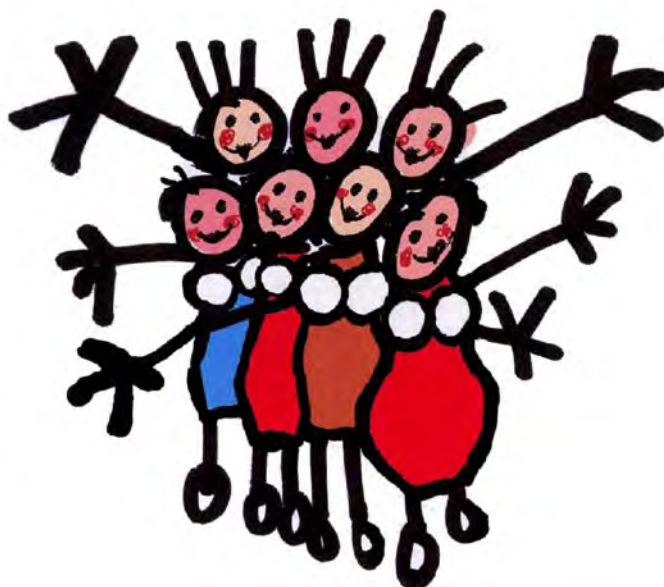
Villa Solberg är ett Vägen ut! – kooperativ och drivs i kooperativ företagsform.

Hör av dig om du vill veta mer!

Villa Solberg
Solberg Sörgårdsväg 5
423 72 Säve
031/12 56 06
solberg@vagenut.coop
www.vagenut.coop

KARINS DÖTTRAR

Karins Döttrar är ett kooperativt team av kvinnor som brutit med kriminalitet och/eller missbruk. Inom Karins Döttrar finns även kooperatörer med erfarenhet av och utbildning i skapande och stödgivande verksamhet för kvinnor aktuella inom kriminalvården.

I vårt team finns kvinnor med egen erfarenhet av att ha sitt barn i familjehem samt att under långa perioder varit utan en daglig kontakt med barnet pga fängelsestraff och/eller missbruk.

Vi finns i Vävstugans lokaler i Göteborg och har fem platser för arbetsrehabilitering. Vi har ramavtal med kriminalvården och med Göteborgs stad. Vi tar emot § 34-placerade och kontraktsvårdsdömda.

Karins Döttrar ingår i utvecklingspartnerskapet Vägen ut! – Från fängelse till socialt arbetskooperativ. I utvecklingspartnerskapet ingår tolv olika myndigheter och organisationer i Göteborg.

Vägen ut! är ett partnerskap inom EU-programmet Equal vilket syftar till att förhindra diskriminering och ojämnlighet på arbetsmarknaden.

Hör av dig om du vill veta mer!

Karins Döttrar Väv- och
Konsthantverkskooperativ
Haga Kyrkogata 6
411 23 Göteborg
031/701 77 17
tina@vagenut.coop
www.vagenut.coop

Ett
Vägen ut!
– kooperativ

